

ABSTRACT

Fourniture de pages web expliquant la médecine du travail aux médecins généralistes

Pr Ph. Mairiaux, Université de Liège, Dr K. Mortelmans, Mensura

Le projet a été commandité par le Service Public Fédéral Emploi, Travail et Concertation Sociale (SPF ETCS) (Projet HUT/DIRECT/2014/AP/2).

L'équipe de recherche réunie pour ce projet comportait des experts de différentes disciplines : médecine du travail, médecine générale et personnel académique :

- Prof. Dr. Philippe Mairiaux (STES – ULG),
- Dr. Katrien Mortelmans (Mensura)
- Dr. John Colin (Securex et STES – ULG)
- Mathieu Verbrugghe (Mensura et Ugent)
- Dr. Evelyn Mermans (Domus Medica)
- Dr. Sophie Noël (SSMG).

Le projet a été réalisé sur une période s'étendant du 14 janvier 2015 au 16 septembre 2015. Pour atteindre le résultat final, différentes étapes ont été nécessaires.

Dans une première phase, les questions que les médecins généralistes se posent le plus souvent à propos de la médecine du travail ont été collectées et classées en plusieurs thèmes clairement identifiables pour les médecins généralistes. Dans une deuxième phase, des réponses à ces différentes questions ont été formulées et une attention particulière a été portée au fait de renseigner, dans celles-ci, des hyperliens vers des sites internet et des brochures adéquates. Dans une troisième phase (phase de validation), les réponses proposées initialement par l'équipe de recherche ont été relues et adaptées sur base du feedback reçu de membres de l'Association professionnelle belge de médecine du travail (APBMT) et de la Société scientifique de médecine générale (SSMG) ainsi que du webmaster du SPF Emploi.

Les pages web ainsi élaborées ont pour objectif :

- 1/ D'expliquer, de manière simple, les rôles et les missions du médecin du travail ;
- 2/ De sensibiliser les médecins traitants à considérer le médecin du travail comme un partenaire ;
- 3/ D'encourager les médecins traitants à prendre contact avec le médecin du travail.

APERCU DES THEMES ET DES QUESTIONS ABORDEES

Thèmes	Questions
1. Cadre légal de la médecine du travail	<p>1.1 Quelles sont les tâches du médecin du travail ?</p> <p>1.2 Le médecin du travail est-il tenu au secret professionnel ? Est-il autorisé, dans certaines situations, à donner des informations à l'employeur ?</p> <p>1.3 Si le médecin traitant communique des informations au médecin du travail, ces informations sont-elles ensuite transmises à l'employeur du(de la) patient€ ?</p> <p>1.4 Dans quelles situations est-il recommandé au médecin traitant de contacter immédiatement le médecin du travail ?</p> <p>1.5 Quelle est la différence entre médecin-conseil, médecin-contrôle et médecin du travail ?</p> <p>1.6 Quelle est la structure d'un Service Interne/Externe pour la Prévention et la Protection au Travail (SIPPT/SEPPT) ?</p> <p>1.7 Quels sont les rôles et la composition du Comité pour la Prévention et la Protection au Travail (CPPT) ?</p> <p>1.8 Quelle est la formation des médecins du travail ?</p> <p>1.9 Avec qui le médecin du travail travaille-t-il en étroite collaboration ?</p> <p>1.10 Qu'est-ce que le formulaire d'évaluation de santé ?</p> <p>1.11 Quels examens médicaux le médecin du travail réalise-t-il ?</p>
2. Problèmes psychosociaux	<p>2.1 Qu'entend-on par « risque psychosocial » au travail ?</p> <p>2.2 Comment vérifier si votre patient€ rencontre des problèmes psychosociaux au travail ?</p> <p>2.3 Quelle aide le médecin du travail peut-il apporter si mon(ma) patient€ est confronté au stress, à du harcèlement moral ou sexuel, à la menace d'un burnout, etc. sur son lieu de travail ?</p> <p>2.4 Comment puis-je contacter le conseiller en prévention aspects psychosociaux ?</p>
3. Contact avec le médecin du travail	<p>3.1 Comment mon(ma) patient€ ou moi pouvons-nous contacter le médecin du travail ?</p> <p>3.2 Puis-je contacter le médecin du travail sans l'autorisation de mon(ma) patient€ ?</p> <p>3.3 Pour quels problèmes mon/ma patient€ peut-il demander un rendez-vous avec le médecin du travail ?</p> <p>3.4 Qu'est-ce qu'une consultation spontanée auprès du médecin du travail ? L'employeur doit-il en être informé ?</p>
4. Maladies chroniques	<p>4.1 Pour les patients souffrant de maladies chroniques (diabète, rhumatismes, mal de dos, cancer, alcoolisme) : comment le médecin du travail peut-il veiller, avec le médecin traitant, à ce que le(la) patient€ puisse continuer à travailler ?</p> <p>4.2 Pour les patients souffrant de maladies chroniques (diabète, rhumatismes, mal de dos, cancer, alcoolisme) : comment une concertation peut-elle être mise sur pied entre le(la) patient€ et son employeur ?</p>

5. Accidents du travail	5.1 Qu'est-ce qu'un accident du travail ? 5.2 Qui doit signaler un accident du travail et qui détermine s'il s'agit d'un accident de travail ? 5.3 Mon(Ma) patient€ m'informe que l'employeur ne signale pas un accident. Que faire ? 5.4 Combien de temps après un accident ce dernier peut-il être signalé comme accident de travail ? 5.5 Mon/Ma patient€ a des questions à propos d'un accident (du travail), à qui peut-il s'adresser ?
6. Troubles musculo-squelettiques	6.1 Quelles sont les pathologies désignées sous le terme de TMS ? 6.2 Mon/Ma patient€ souffrant de douleurs lombaires chroniques peut-il être aidé par une école du dos afin de reprendre le travail après une ou plusieurs périodes d'incapacité de travail ? 6.3 Certaines affections de type TMS sont-elles reconnues comme maladie professionnelle ?
7. Adaptations du poste de travail	7.1 Si, en ma qualité de médecin traitant, je prescris un « travail léger ou allégé », l'employeur du(de la) patient€ doit-il suivre cet avis ? 7.2 Quelles sont les conséquences possibles pour le maintien de l'emploi si j'atteste d'un « travail allégé ou adapté » ? 7.3 Comment rédiger une attestation de « travail allégé ou adapté » pour qu'elle ait une chance de porter ses fruits ? 7.4 En quoi le médecin du travail peut-il être utile si un « travail allégé ou adapté » est nécessaire pour mon(ma) patient€ ?
8. Les activités professionnelles de mon(ma) patient€	8.1 En quoi consiste le travail de mon(ma) patient€ ? 8.2. A quels risques professionnels mon(ma) patient€ peut-il(elle) être exposé€ ?

ABSTRACT

Het project werd uitgevoerd in opdracht van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (FOD WASO) (Project HUT/DIRECT/2014/AP/2).

Het onderzoeksteam samengesteld voor het project bestond uit experts binnen de arbeidsgeneeskunde, de huisartsgeneeskunde en academici:

- Prof. dr. Philippe Mairiaux (STES – ULG),
- Dr. Katrien Mortelmans (Mensura),
- Dr. John Collin (Securexen STES - ULG),
- Mathieu Verbrugghe (Mensura en UGent),
- Dr. Evelyn Mermans (Domus Medica) en
- Dr. Sophie Noël (SSMG).

Het project werd uitgevoerd in de periode 14 januari 2015 – 16 september 2015. Om tot het eindresultaat te komen werden verschillende stappen doorlopen.

In een eerste fase werden vaak gestelde vragen van huisartsen over arbeidsgeneeskunde verzameld en onderverdeeld in thema's die herkenbaar zijn voor huisartsen. In een tweede fase werden antwoorden geformuleerd op de verschillende vragen en werd bijzondere aandacht besteed om binnen de antwoorden hyperlinks te voorzien naar relevante websites en brochures. In een derde fase (validatiefase) werden de antwoorden nagelezen door verschillende betrokken partijen en werden de antwoorden aangepast op basis van de verkregen feedback. Zowel leden van beroepsorganisaties en wetenschappelijke verenigingen van huisartsen en arbeidsgeneesheren, als inhoudelijke experts en de webmaster van de FOD WASO gaven feedback op de antwoorden.

De webpagina's beogen

- (1) op een eenvoudige manier de rollen en missies van de arbeidsgeneesheer uit te leggen,
- (2) huisartsen (en behandelend artsen in het algemeen) te sensibiliseren om de arbeidsgeneesheer als partner te zien
- (3) huisartsen (en behandelend artsen in het algemeen) aan te zetten om contact op te nemen met de arbeidsgeneesheer.

OVERZICHT THEMA'S EN VRAGEN

Thema's	Vragen
8. Wettelijk kader van arbeidsgeneeskunde	<p>1.3 Wat zijn de taken van de arbeidsgeneesheer?</p> <p>1.4 Is de arbeidsgeneesheer gebonden aan het beroepsgeheim? Of mag de arbeidsgeneesheer in bepaalde situaties informatie doorgeven aan de werkgever?</p> <p>1.12 Als de behandelend arts informatie aan de arbeidsgeneesheer geeft, komt die informatie dan bij de werkgever van de patiënt?</p> <p>1.13 In welke situaties is het aangeraden dat de behandelend arts meteen contact opneemt met de arbeidsgeneesheer?</p> <p>1.14 Wat is het verschil tussen de adviserend geneesheer, de controle-arts en de arbeidsgeneesheer?</p> <p>1.15 Wat is de structuur van een Interne en een Externe Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk (IDPBW/EDPBW)?</p> <p>1.16 Wat is de rol en samenstelling van het Comité Preventie en Bescherming op het Werk?</p> <p>1.17 Welke opleiding hebben arbeidsgeneesheren?</p> <p>1.18 Met wie werkt de arbeidsgeneesheer nauw samen?</p> <p>1.19 Wat is het formulier gezondheidsbeoordeling?</p> <p>1.20 Welke medische onderzoeken voert de arbeidsgeneesheer uit?</p>
9. Psychosociale problemen	<p>2.5 Wat verstaat men onder 'psychosociale risico's op het werk'?</p> <p>2.6 Hoe kan u nagaan of uw patiënt psychosociale problemen op het werk heeft?</p> <p>2.7 Hoe kan de arbeidsgeneesheer helpen indien mijn patiënt op het werk geconfronteerd wordt met stress, pesten, ongewenste intimiteiten, dreigende burn-out, ...?</p> <p>2.8 Wat kan ik, behandelend arts, doen als mijn patiënt geconfronteerd wordt met psychosociale problemen (stress,</p>

	burn-out, pesten, ongewenste intimiteiten, geweld op het werk)?
10. Contact met de arbeidsgeneesheer	<p>3.5 Hoe kan ik of mijn patiënt contact opnemen met de arbeidsgeneesheer?</p> <p>3.6 Mag ik de arbeidsgeneesheer contacteren zonder toestemming van mijn patiënt?</p> <p>3.7 Voor welke problemen kan mijn patiënt een afspraak vragen met de arbeidsgeneesheer?</p> <p>3.8 Wat is een spontane raadpleging bij de arbeidsgeneesheer? Kan dit zonder medeweten van de werkgever?</p>
11. Chronische ziekten	<p>4.3 Voor patiënten met chronische aandoeningen (diabetes, reuma, ruglijden, kanker, alcoholisme): hoe kan de arbeidsgeneesheer samen met de behandelend arts erover waken dat de patiënt aan de slag kan blijven?</p> <p>4.4 Voor patiënten met chronische aandoeningen (diabetes, reuma, ruglijden, kanker, alcoholisme): hoe kan overleg opgestart worden met de patiënt zijn werkgever?</p>
12. Arbeidsongevallen	<p>5.6 Wat is een arbeidsongeval?</p> <p>5.7 Wie dient een arbeidsongeval aan te geven en wie bepaalt of het een arbeidsongeval is?</p> <p>5.8 Mijn patiënt meldt dat de werkgever een ongeval niet aangeeft, wat nu?</p> <p>5.9 Hoe lang na een ongeval kan dit aangegeven worden als arbeidsongeval?</p> <p>5.10 Mijn patiënt heeft vragen in verband met een (arbeids)ongeval, tot wie kan hij zich wenden?</p>
13. Musculoskeletale aandoeningen	<p>6.1 Welke zijn de pathologieën aangewezen als musculoskeletale aandoeningen?</p> <p>6.2 Kan mijn patiënt met chronische lage rugpijn geholpen worden door een rugschool om het werk terug te hervatten na één of meerdere periodes van arbeidsongeschiktheid?</p> <p>6.3 Zijn sommige musculoskeletale aandoeningen aanvaard als beroepsziekte</p>
14. Werkpost aanpassingen	<p>7.5 Als ik als behandelend arts 'licht of lichter werk' voorschrijf, dient de werkgever van de patiënt dat advies dan te volgen?</p> <p>7.6 Wat zijn de mogelijke consequenties voor jobbehoud als ik 'lichter of aangepast werk' attesteer?</p> <p>7.7 Hoe schrijf ik een attest 'lichter of aangepast werk' dat kans op slagen heeft?</p> <p>7.8 Hoe kan de arbeidsgeneesheer helpen als 'lichter of aangepast werk' nodig is voor mijn patiënt?</p>
15. De beroepsactiviteiten van mijn patiënt(e)	<p>8.1 Waaruit bestaat het werk van mijn patiënt(e)?</p> <p>8.2 Aan welke beroepsrisico's kan mijn patiënt(e) worden blootgesteld?</p>
16. Beroepsziekten	<p>9.1 Wat is een beroepsziekte?</p> <p>9.2 Hoe het onderscheid maken tussen een arbeidsongeval en een beroepsziekte?</p> <p>9.3 Welke beroepsziekten zijn momenteel erkend?</p> <p>9.4 Wie kan een aanvraag indienen voor de erkenning van een ziekte als beroepsziekte?</p> <p>9.5 Hoe kunt u een ziekte laten erkennen als beroepsziekte?</p>

	<p>9.5.1. Hoe dien ik voor mijn patiënt(e) een aanvraag in bij het Fonds voor de beroepsziekten (FBZ)?</p> <p>9.5.2. Hoe wordt de aanvraag van de patiënt(e) verwerkt bij het Fonds voor de beroepsziekten (FBZ)?</p> <p>9.5.3. Welke beslissingen kan het Fonds voor de beroepsziekten (FBZ) nemen in het dossier van mijn patiënt(e)?</p> <p>9.5.4. Welke rechtsmiddelen kan mijn patiënt(e) inzetten als hij/zij het niet eens is met een beslissing van het Fonds voor de beroepsziekten (FBZ)?</p> <p>9.6 Snelle diagnose van beroepsdermatosen</p> <p>9.6.1. Waarom een speciale procedure voor de snelle diagnose van contactdermatosen?</p> <p>9.6.2. Wat biedt het Fonds voor de beroepsziekten (FBZ) op dit vlak?</p> <p>9.6.3. In de praktijk</p> <p>9.7 Programma voor secundaire preventie van rugpijn</p>
17. Geneesmiddelen en werk	<p>10.1 Ik wil een psychotroop geneesmiddel voorschrijven, maar de patiënt(e) vertrouwt me toe dat hij rijdt met een heftruck, een bedrijfswagen bestuurt, een veiligheidsfunctie bekleedt of een dienstwapen heeft. Wat moet ik in zulke gevallen doen?</p> <p>10.2. Gebruik van geneesmiddelen en atypische werktijden</p>
18. Vaccinaties	Wat is de rol van de arbeidsgeneesheer op het vlak van vaccinatie en de opvolging ervan?
19. Zwangerschap en werk	Wat kan ik als behandelend arts doen als een zwangere patiënte op consultatie komt en zegt dat ze haar werk niet meer kan doen?
20. Tijdelijke arbeids-ongeschiktheid	<p>13.1. Mag de arbeidsgeneesheer controleren of mijn patiënt(e) echt ziek is als ik een attest voor arbeidsongeschiktheid heb uitgeschreven?</p> <p>13.2. Wat moet ik doen als ik vaststel dat de patiënt(e) misschien met ziekteverlof moet gaan? Kan ik een beroep doen op de arbeidsgeneesheer om dit dreigende ziekteverlof te voorkomen?</p> <p>13.3. Als mijn patiënt(e) arbeidsongeschikt is, hoe kan de arbeidsgeneesheer dan bijdragen aan een geslaagde werkhervatting?</p> <p>13.4. Kan de arbeidsgeneesheer helpen bij de werkvatting, ook als de patiënt(e) niet volledig hersteld is of nooit volledig zal herstellen?</p> <p>13.5. Welke stappen moet ik ondernemen als mijn patiënt(e) in staat is om het werk gedeeltelijk te hervatten?</p> <p>13.6. Is een afspraak bij de arbeidsgeneesheer aanbevolen vóór de daadwerkelijke werkhervatting als mijn patiënt(e) langdurig afwezig geweest is?</p>
21. Blijvende arbeids-ongeschiktheid	Welke stappen moet ik ondernemen als ik als behandelend arts van oordeel ben dat mijn patiënt(e) om gezondheidsredenen blijvend ongeschikt is om zijn/haar werk te doen?